

سلسلہ دروس خارج

اصول فقہ

مبحث وضع

(اقام وضع)

جلسہ :

۱۰۵

تاریخ :

۱۸ / ۳ / ۹۰

مسک روح معانی

کلام حضرت امام خمینی

الفاظ برای چه وضع شده اند؟

برای «مفاهیم عامه» (= ارواح معانی = معانی بدون خصوصیات) وضع شده اند

مثال

«انسان» = «موجود صاحب اراده و زنده»
(خصوصیات شخصیه و مادیه در آن لحاظ نشده است)

«علم» = «محصل کشف»

نکته

در مصادیقی که این معنی به طور اتم حاضر است،
لفظ بر آن مصادیق به نحو اولی دلالت دارد

کلام حضرت امام خمینی

لازمه مبنای «روح معانی»: هم انسان مجرد و هم انسان مادی مصداق لفظ انسان باشند.

در حالی که: واضح اصلا انسان مجرد را درک نمی کند

و حال آنکه: واضح در وضع کردن، باید همه مصادیق را لحاظ کرده باشد

ان قلت:

لازم نیست واضح به همه مصادیق توجه داشته باشد:

- چه بسا این مصادیق در هنگام وضع وجود نداشته باشند

- چه بسا واضح فلان فرد را مصداق آن مفهوم نمی دانسته و ما می دانیم!

قلت:

کلام مرحوم فیض کاشانی

روح = آلت نقش صور در الواح

قالب = خودکار، قلم، نی ..

معنای هر لفظی (قلم)

روحي دارد و قالبی:

لفظ برای روح معنی وضع شده است

به همین جهت استعمال آن در همه قالب ها حقیقت است ؛ چرا که همه آنها این روح را دارا

می باشند

نکته ۲

پایان